

Kvinderuten

Kvinderuten er en lydvandring i Kolding Midtby, hvor du gennem en oplevelsestur møder seks kvindelige fyrtårne og to steder, der har markeret kvindehistorie.

Du møder kvinder, der alle har gjort en forskel i og udenfor Kolding, og som på hver deres måde var first movers, mønsterbrydere og markante mennesker, som vi fortsat kan inspireres af og spejle os i.

Ruten er 1,5 km og tager cirka 45 minutter med start fra Den Spanske Trappe i Jernbanegade 3 i gågaden.

Kvinderuten er skabt af foreningen Art Pico for at synliggøre historisk betydningsfulde kvinder i byrummet.

Læs mere om Art Pico og Kvinderuten på www.kvinderuten.dk

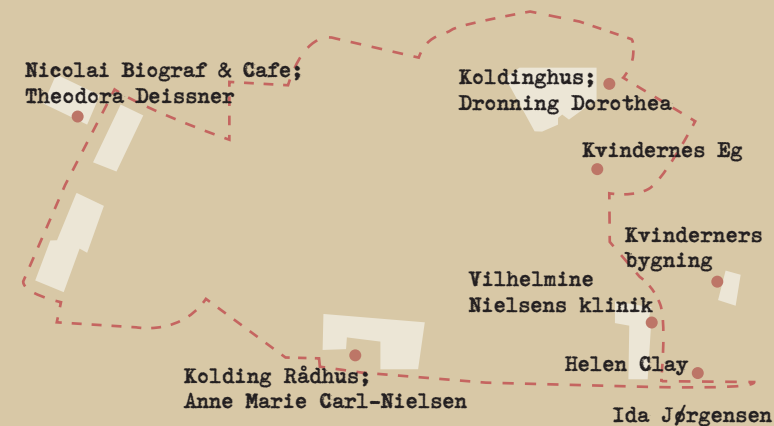
Vilhelmine Nielsen 1877-1959

Vilhelmine var den første kvindelige praktiserende læge i Kolding. Hendes klinik lå i Slotsgade 2. I 1916 kan man i Kolding Folkeblad læse, at en ny læge har slået sig ned i byen. Det er Vilhelmine Nielsen, der her har åbnet egen konsultation som Koldings første kvindelige læge. Åbningen af Vilhelmines klinik bliver første kapitel i et unikt stykke kvindehistorie i Kolding, og klinikken bliver udelukkende ejet og drevet af kvinder i en ubrudt linie fra 1916 til i dag.

Vilhelmine er gjort af et sjældent solidt stof, og har kæmpet sig gennem modstand fra både familie, tid og samfund.

Siden 1875 har det været muligt for kvinder at læse medicin. Vilhelmine bliver læge i 1907. På det tidspunkt bliver der gennemsnitligt uddannet 5 kvindelige læger om året.

Vilhelmine får en stor, fast gruppe patienter, bliver ansat som skolelæge og er også i nogle år formand for Kolding og Omegns Lægeforening.

Du finder Kvinderuten som lydvandring i appen **Vizgu**, der kan downloades til både iPhone og Android telefoner.

Kvindernes Bygning 1922-1946

Dansk Kvindesamfund har gennem årene blandt andet arbejdet utrætteligt for lige adgang til uddannelse og til medbestemmelse i samfundet for kvinder. Den lokale afdeling i Kolding har i lang tid ønsket og kæmpet for opførelsen af en bygning, som udelukkende er målrettet kvinders interesser; Kvindernes Bygning. Kolding er den første by i Danmark, der kan indvie et sådant hus.

Kvindernes Bygning bliver indviet i 1922, og den kommer til at danne rammen om vigtige erkendelser, erfaringer og diskussioner i 23 år.

Kvindernes Bygning blev blandt andet anvendt til kurser om valgret, demokrati, mad og syning - og som noget nyt - seksualundervisning for både gifte og ugifte kvinder.

Foreningen Art Pico har udviklet Kvinderuten med støtte fra Kolding Kommune. Folderen distribueres i samarbejde med Koldinghus, Museum Kolding og Art Pico.

Se mere på www.kvinderuten.dk

Forside: Gitte Kath

 Koldinghus

 | |
MUSEUM | KOLDING

ART
PICO

Kvindernes Eg 1915

Med grundloven fra 1849 bliver der indført direkte valg til Folketinget. Men det er kun 15 % af befolkningen, der får stemmeret. Hvis man var straffet, var i tjeneste hos andre, ikke ejede sit eget hjem - eller var kvinde - kunne man ikke få lov at stemme. Men det kan man fra 1915.

Det er den 13. juni 1915. I Kolding Slotsruin står en stor tribune med et orkester, unge kvinder i hvide kjoler og røde skærf - og en talerstol. Der er folkefest. Danmarks kvinder har fået ret til at stemme til Rigsdagen. Og ret til at blive valgt.

Til minde om denne dag skal der plantes et træ. En eg, der i 1935 fik en mindesten og senere i 2015 fik mindestenen inskriptionen: "I dyb respekt for de kvinder og mænd, som sikrede, at kvinder fik valget i 1915".

I Kolding er der tradition for at mødes, mindes og synge sammen ved egen hvert år den 15. juni.

Dronning Dorothea 1511-1571

Dronning Dorothea var gift med Christian 3. og fik stor betydning for Kolding, efter hun blev enke. Danmark har haft to dronninger ved navn Dorothea, hende her var Dorothea af Sachsen-Lauenburg.

Dronning Dorothea og hendes konge boede i lange perioder på Koldinghus. Kongen døde på slottet 1. januar 1559. Efter hans død stod blandt andet Sønderborg slot og Koldinghus for at forsørge Dronning Dorothea, og hun valgte at blive i Kolding. Som enkedronning havde Dorothea stor indflydelse og var kendt for at tage sig af samfundets svage. Udover at hoffet gav byen arbejdspladser, kom hendes engagement i byens udvikling og befolkningens vilkår til udtryk i bl.a. hospitals- og møllebyggeri.

Koldinghus var det første danske slot, der fik en slotshave. Haven skabte Dronning Dorothea, og der byggede hun Danmarks første lysthus. Haven udviklede sig til et pænt stort grøntsagsbed på 36.000 m².

Anne Marie Carl-Nielsen 1863-1945

En af Danmarks mest betydningsfulde billedhuggere, og den første kvinde i verden der modtager en bestilling på en rytterstatue. Det er den mest prestigefyldte opgave for en billedhugger. Hun vinder opgaven i en konkurrence, hvor deltagerne leverer deres forslag anonymt, så ingen ved at en kvinde deltager. Statuen blev Anne Marie Carl-Nielsens vigtigste opgave, og hun brugte 20 år på at gøre den færdig. Resultatet kan opleves bag Christiansborg slot i København, hvor Christian 9. for evigt rider på den gigantiske hest.

Kolding har to smukke statuer af Anne Marie Carl-Nielsen. Den ene, der er formet efter Anne Marie Carl-Nielsens egen søn, står ved Kolding Rådhus og kaldes Bacchusbarn. Bacchus var vinens og rusens gud hos romerne. Den anden står i Legeparken. Statuen hedder Uffe, og forestiller sagnfiguren Uffe hin spage (den svage).

Theodora Deissner 1875-1960

Danmarks første kvindelige overlærer i det offentlige skolesystem bliver ansat i den forskole, der engang lå lige her. Hun hedder Theodora Deissner. Det viser sig først, at det faktisk er ulovligt at ansætte kvindelige overlærere, men de andre lærerinder i skolen går i aktion, og de får myndighederne i Kolding med sig.

Det ender med, at formanden for dansk kvindesamfund i Kolding rejser til København for at slå i bordet. Det gør hun så eftertrykkeligt, at hun får en del af æren for, at loven bliver lavet om. Derefter vidste man jo, at det var noget man kunne gøre, hvis der en anden gang skulle blive brug for at anbringe en kvinde, hvor en kvinde ellers ikke havde lov til at befinde sig.

Det var godt at vide, da det viste sig at Dronning Ingrid ikke fødte en eneste kongesøn, men "kun" tre prinsesser. Og altså også godt for Theodora Deissner, og den skole, hun kom til at tage sig kærligt af i en stilling, som vi i dag ville kalde skoleinspektør.

Helen Clay Pedersen 1860-1950

Helen Clay Pedersen var Kvindesagsforkæmper. Desuden lokalpolitiker. Energisk, initiativrig og entusiastisk leder af Dansk Kvindesamfund i Kolding i 35 år. Hun er blevet kaldt en af de mest entreprenante, fremadskuende og virksomme personer i Koldings historie, med stor betydning i kampen for demokrati, ligestilling og kvindeliv. Hun havde tilnavnet Gnisten.

Helen Clay Pedersen blev født i London. Hun forelskede sig i en gartner fra Jordrup og besluttede sig for at blive dansker - og dermed får Danmark en ildsjæl, der hele sit liv arbejder på at gøre kvinder til andet og mere end grydebestyrere. Hun melder sig ind i Dansk Kvindesamfunds Koldingafdeling i 1905 og bliver formand i 1910.

Det var Helen Clay Pedersen, der fik ideen til at Dansk Kvindesamfund skulle have sit eget hus - Kvindernes Bygning som også er en del af Kvinderuten.

Ida Jørgensen 1910-1994

Ida Jørgensen går gennem livet med stor opmærksomhed, omsorg og en fintfølelse trykmåler for sociale skævheder, halve løsninger og kvinders rettigheder. Uden at gøre væsen af sig selv, arbejder hun hele sit foretagsomme liv for børns og kvinders stilling i samfundet.

Hun mener noget. Og hun gør noget ved dét, hun synes dårligt om. Ida Jørgensen bliver rollemodel og utrættelig forkæmper for børns og kvinders ret til et godt liv.

I 1942 bliver Ida Jørgensen skolesygeplejerske og assistent for Vilhelmine Nielsen - Koldings første praktiserende læge, som også var skolelæge. Hun bliver valgt ind i byrådet i Kolding som den eneste fra det radikale venstre i 1954 og igen i 1958. I den sidste periode kommer hun i boligudvalget, og hun er med til at oprette den første skrammellegeplads i Kolding, og viser dermed at hun både interesserer sig for sundhed og pædagogik.